ବ୍ୟାଘ୍ରୋକ୍ତି

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଆପାଣାର ଘୃଣା-ପୁଟ ଦେଇ

ତୁମେ ମୋର ଯେଉଁ କୁତ୍ସିତ ଚିତ୍ରପଟ ଆଙ୍କ

ମୁଁ ଆଦୌ ସେହିପରି ନୁହେଁ ।

ମୁଁ ହିଂସ୍ର ନୁହେଁ ।

ମୁଁ ଭଲପାଏ ଏହି ପର୍ବତ

ଆଉ ତାର ପଥର ଚଟାଣ,

ଏଇ ଜଙ୍ଗଲ ଆଉ ତା'ର

ଅସଂଖ୍ୟ ବୁଦା,

ବାଁଶବଣ ଓ ଝରଣା କୁଳୁକୁଳୁ ଧ୍ୱନି,

ଆଲୋକ ଓ ଅନ୍ଧାରର ଛାୟାଚିତ୍ର ।

ସତେ କି ସୁନ୍ଦର ଏ ସୃଷ୍ଟି ।

ନାନା ରଙ୍ଗ ଫୁଲ, ନାନା ଜାତି ଫଳ

ଭଳିକି ଭଳି ପକ୍ଷୀ ଆଉ

କିସମ କିସମ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ

ସବୁଜ ଘାସ ଉପରେ ତାର ଭଳି

www.jatayu.org

ବ୍ୟାଘ୍ରୋକ୍ତି

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଚକ୍ ଚକ୍ ଶିଶିରକଣା ।

ବେଳେ ବେଳେ ଡାଳ ଓ ପତର ଦୋହାଲାଇ ଦେଇ

ପବନ ପଳାଇ ଯାଏ ଦୂରକୁ ଦୂରକୁ ।

ସେ ସବୁ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ

ମୁଁ ଘୁରିବୁଲେ ପର୍ବତର ପାଦଦେଶ

ଆଉ ଚଢ଼େ ତା'ର ତୀଖ ଶିଖରକୁ

ଦେଖିବାକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ରକ୍ତିମ ବିକ୍ରମ,

ଗୋଧୂଳିର ଧୂସର ଅବସନ୍ନତା ।

ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଉଦାର ପ୍ରକୃତି,

ତା'ର ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ

ଅଛି କେତେ ରୋମାଞ୍ଚକର ଅନୁଭୂତି ।

କ୍ଷୁଧାରେ ଯେବେ ଆତୁର ହୁଏଁ

ମୁଁ ଗର୍ଜନ ଛାଡେ-

ଇତସ୍ତତଃ ଜନ୍ତୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ

ଗୋଟିକୁ ମୋର ଖାଦ୍ୟଲାଗି ବାଛିନିଏ;

www.jatayu.org

ବ୍ୟାଘ୍ରୋକ୍ତି

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ତ'ର ରକ୍ତ ଓ ମାଂସ ହାଡରେ

କ୍ଷୁଧା ନିବାରଣ କରି

ମୁଁ ବିଚରଣ କରେ

ପ୍ରକୃତିର ବିଚିତ୍ର ଚିତ୍ରଶାଳାରେ ।

ତୁମର ବିକୃତ ସଭ୍ୟତାଠାରୁ

ମୁଁ ଦୂରରେ ରହିବାକୁ ଚାହେଁ ।

ମୁଁ ବୁଝିପାରେ ନାହିଁ

କାହିଁକି ତୁମେ ଏ ସୁନ୍ଦର ବନ ଭୂଇଁକୁ ଧ୍ୱଂସ କର

ନିପାତ କର ସତେଜ ବୃକ୍ଷଲତାମାନଙ୍କୁ

ଆଉ ଶିକାର କର

ଅସହାୟ ଠେକୁଆଗୁଡାଙ୍କୁ

ନୃତ୍ୟରତ ମୟୂରପଲଙ୍କୁ ।

ଘୃଣାର ବିଷାକ୍ତ ତୀରରେ

ଜର୍ଜରିତ ତୁମର ସଭ୍ୟତା

ରକ୍ତାକ୍ତ କରିଛି ତୁମରତ ପ୍ରାସାଦ

www.jatayu.org

ବ୍ୟାଘ୍ରୋକ୍ତି

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଓ ପ୍ରାନ୍ତର

କୁତ୍ସିତ କରିଛି ସହର ଓ ବସ୍ତି

ସବୁଠାରେ ଖାଲି ଅଶାନ୍ତି ଓ ଅସ୍ୱସ୍ତି

ହାହାକାର ଚିତ୍କାର ।

ତୁମେ ବୀଭତ୍ସ କରିଛ

ସ୍ରଷ୍ଟାର ସୁନ୍ଦର ସଂସାର ।

ତୁମେ ଘୃଣା କର ସବୁ କିଛି;

ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରକୃତିର, ପ୍ରତିବେଶୀ, ସ୍ତ୍ରୀ, ପରିବାର ଆପଣାକୁ ।

ତୁମର ବିଭୀଷିକାକୁ

ମୁଁ ବରଦାସ୍ତ କରିପାରେ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ମୁଁ ତୁମ ଉପରକୁ ଲଙ୍ଘ ଦିଏ

ଚାହେଁ ତୁମକୁ ଘାଉଲା କରିବାକୁ,

ଖତମ କରିବାକୁ

ତୁମର ଅଶ୍ଳୀଳ ସଭ୍ୟତାକୁ ॥

www.jataayu.org